

N:o 75.

Ank. till Riksd. kansli den 26 april 1898, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtelse till statens jernvägar af ett jordområde från kungsladugården Ås kloster n:o 1 i Hallands län.

(I. A.)

Under återopande af bilagdt utdrag af protokoll öfver civilärenden för den 18 mars innevarande år, har Kongl. Maj:t i en samma dag af läten proposition (n:o 84) föreslagit Riksdagen medgifva,

att från kungsladugården 4 mantal Ås kloster n:o 1 i Ås socken och Viske härad af Hallands län ett å en af förste landtmätaren Jonas Ahnfelt år 1897 upprättad karta med *a* betecknad område om 2,760 kvadratmeter måtte afsöndras och af jernvägsstyrelsen öfvertagas för att användas för statens jernvägars räkning, under vilkor, dels att ersättning för jordens mistning intill utgången af nu löpande arrendeperiod till arrendatorn utgafves med ett belopp af 25 kronor för år, dels ock att jernvägsstyrelsen bekostade uppsättning och underhåll af stängsel omkring området.

Af ofvanberörda statsrådsprotokoll inhemtas, hurusom jernvägsstyrelsen i skrifvelse den 12 oktober 1897, med förmälan, att vid den utredning, som dåmera fullbordats rörande lämpliga lägen för de nya

banvaktstugor vid vestkustbanan, till hvilkas uppförande 1896 års Riksdag anvisat medel, befunnits, att en af dessa stugor lämpligast borde förläggas i omedelbar närhet af och söder om den nu befintliga banvaktstugan n:o 2,269; att den statens jernvägar redan tillhöriga mark å nämnda plats emellertid vore af för ändamålet otillräcklig storlek och måste för sådant fall utvidgas derigenom, att för statens jernvägars behof upplätes ett å en skrifvelsen bifogad, af förste landtmätaren Jonas Ahnfelt år 1897 upprättad karta med *a* betecknad område af 2,760 kvadratmeter från Ås klostets kungsgård i Ås socken af Hallands län, och att för det närvarande och intill år 1907 ifrågavarande område, liksom den öfriga delen af nämnda kungsgård, på arrende innehades af Hilda Busck, född Dragstedt, hvilken emellertid förklarar sig villig att mot erhållande af 25 kronor årligen under arrendetiden afstå nämnda jordstycke samt tillika förklarar sig godkänna den af landtmätare derå verkställda värdering, enligt hvilken jordområdet egde ett värde af 419 kronor 32 öre, hemställt, att Kongl. Maj:t måtte dels förklara Hilda Busck berättigad att, mot afstående af arrenderätten till ofvanberörda egoområde om 2,760 kvadratmeter, åtnjuta årligt afdrag å den henne till utgörande åliggande arrendesumman med 25 kronor, räknadt från den 14 mars 1897, dels ock öfverflytta förvaltningen af samma egoområde från domänstyrelsen till jernvägsstyrelsen med rätt för jernvägsstyrelsen att för ofvannämnda ändamål eller annat statens jernvägars syfte allt framgent deröfver förfoga;

i anledning hvaraf domänstyrelsen, till följd af remiss, den 30 december 1897 sig utlätit och dervid tillika öfverlemnade yttranden af dels vederbörande domänintendent, hvilken ansett det af arrendatorn fordrade beloppet skäligt samt, då området befunnits nödvändigt för statens räkning och anordningen ej förorsakade egendomen någon nämnvärd skada, tillstyrkt bifall till framställningen, dock att, enär arrendatorn redan under år 1897 njutit afkomsten af området, afdraget å arrendet icke borde räknas förrän från och med den 14 mars 1898, dels ock Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län, som med erinran att från kungsladugården tillföre exproprierats mark för dåvarande Göteborg—Hallands jernvägs räkning till ett belopp af 17,951 kronor 55 öre, hvarå arrendatorn jemlikt kongl. brefvet den 31 december 1890 uppbure ränta, hemställt om bifall till jernvägsstyrelsens framställning; hvarjemte domänstyrelsen för egen del, under förmälan att Hilda Busck, född Dragstedt, som jemlikt domänstyrelsens kontrakt den 12 februari 1886 och resolution den 28 februari 1890 innehade arrendet till kungsgården intill den 14 mars 1907 mot en årlig afgift

af 4,000 kronor, enligt berörda kontrakts 15:de punkt vore tillförbunden att, der sådant för allmännyttigt ändamål å kronans vägnar fordrades, afstå egendom tillhörig mark äfvensom inkomstgifvande lägenhet mot åtnjutande af minskning i arrendeafgiften, motsvarande den förlust, henne tillskyndades, hemställt, att, då, med afseende å hvad jernvägsstyrelsen i ansökningen meddelat, området i fråga måste anses för statens jernvägar behöfligt, ansökningen måtte bifallas med förklarande, dels att ersättningen för jordens mistning, beräknad efter 25 kronor för år, skulle arrendatorn tillkomma från den tid, då området af jernvägsstyrelsen öfvertagits eller blefve öfvertaget, dels att sistnämnda styrelse skulle bekosta uppsättning och underhåll af stängsel omkring området.

Statsutskottet, till hvars förberedande behandling ifrågavarande ärende blifvit hänvisadt, har icke haft något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit, hvadan utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts omförmälda framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 april 1898.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.